

med, at Valutakursen er et Symptom paa en Handelsomsætning, der ikke vedvarende kan fortsættes, er den det bedste Lægemiddel til sund Regulering af netop denne Omsætning. Den lave Valuta kommer som en god Ven til det Land, der har overfyldte Lagre, og byder det Lejlighed til paa fordelagtig Maade at afsætte dem igen. Den ansporer Produktionen, og den hemmer Forbruget. Som det eneste sunde og naturlige Reguleringsmiddel lægger den alt til Rette for Eksportens Forøgelse, opmuntrer og støtter de Erhverv eller Enkeltvirksomheder, der anstrenger sig for at eksportere, men lægger sig barsk i Vejen for alle de Virksomheder, der kun beskæftiger sig med at købe ind fra Udlandet og lader Varerne med eller uden Bearbejdning forsvinde i det hjemlige Forbrug.“

Dette er den højtærede Landbrugsministers Teori med Hensyn til Valutaen, den Teori, som er blevet fulgt af den høje Regering indtil for ganske nylig. Han opfatter den som en god Ven, der byder Lejlighed til paa fordelagtig Maade at afsætte de indvundne Lagre. Jeg vil tro, at man har Erfaring her i Landet for, at den faldende Valuta bød Lejlighed til fordelagtigt at afsætte de under denne Periode indkøbte Lagre. Det sagde denne Spaamand i Marts 1920, derefter kom der en Krise, om hvilken endogsaa den højtærede Statsminister i særlig Grad har maattet pege paa, at den ikkyldtes de kæmpemæssige Tab paa de snkøbte Lagre, som den højtærede Landbrugsminister mente vilde kunne afsættes fordelagtigt. Han mente, at den hemmede Indkøbet, Importen og saa fremdeles. Efter at han havde sagt det, blev der her til Landet indkøbt for 2 366 Mill. Kr. Varer, saaledes at vi i den Periode, der fulgte derefter, havde 992 Mill. Kr.s Underskud paa selve Handelsbalancen.

Det er vel værd at have dette i Erindring, fordi det er i Virkeligheden dette Syn paa Valutaen, som har behersket Regeringens Politik hele Tiden, indtil den fremsatte Forslag om Kursegaliseringens-fonden. I tre Aar har den levet efter de Madsen-Mygdalske fejlagtige Teorier, og dyre Lærepenge har det danske Folk maattet betale, inden den højtærede Regering forstod, at en Valuta, som falder, ikke er en god Ven, men er den farligste Fjende, som et Land kan have. Denne fejlagtige Tro var en ganske simpel Overførelse paa abnorme Forhold af Teorier, som var rigtige under normale Forhold, naar der var Guldindløselighed til Stede. Naar der herskede faste Pengeforhold i hele Verden,

havde det, at Valutaen svingede lidt, de Virkninger, som den højtærede Landbrugsminister forkyndte i Marts. Men hvad der var Sandhed under normale Forhold, blev en skærende Usandhed, den Gang det skulde anvendes paa Krisetider. Men i Tiltro til den højtærede Ministers Visdom — en Tiltro, der ikke fandtes hos alle Medlemmer, for vi ved jo godt, at mange indenfor Regeringen og Regeringspartiet har til forskellige Tider været klare over, at Teoretiseringen og hele det System, Landbrugsministeren satte op, ikke var til at følge — fulgte Regeringen som Helhed Systemet, bortset fra enkelte Øjeblikke, hvor den af en eller anden politisk Grund blev tvunget ind i en anden Retning; og dette førte til den økonomiske Politik, som førtes i Sommeren 1920, som var en ødelæggende Sommer for Landets Økonomi, idet Valutaen blev drevet ned til det halve af dens Guld-værdi. Den har aldrig staaet saa lavt som i Sommeren 1920 og de følgende Maaneder. Den drives ned ved den vantittige Indkøbspolitik, som føres, og hvori Staten har et Førerskab under den højtærede Trafikministers Ledelse.

Dette medfører en Prisforhøjelse, som atter nødvendig gør, at den højtærede Landbrugsminister, da han skal fremsætte sin Kornlov, lægger den paa et saa højt Prisniveau, som vi ingen Sinde før havde haft med Hensyn til disse Forhold. Da han lever i den Tro, at Priserne vil holde sig ud over hele Sommeren og til næste Foraar, saa at han derigennem vil kunne skaffe sig Vederlag for de Udgifter, som Brødprisen. Nedsættelse foraarsagede paa Grund af det dyrt indkøbte Korn, styrter hans Beregning sammen, fordi Priserne falder, og dette medfører saa store Udgifter til Ernæringsbudgettet som ikke før, ikke i de nærmest foregaaende Aar her i Danmark. De samlede Ernæringsudgifter, som Landbrugsministeren har i Aaret 1920—21, hvoraf ikke alt bliver opført paa det samme Aars Regnskab, andrager ca. 100 Mill. Kr., medens Landbrugsministeren havde erklæret, at det ikke skulde koste det danske Samfund noget, og hvis det skulde koste det noget, skulde den lille Rest, han ikke havde Dækning for i de af ham bebudede Handelstransaktioner, dækkes ved en stor Afgift paa Skibsfarten eller Aktieselskaberne. Denne Afgift blev ikke lagt, og overhovedet medførte den Politik, som førtes, og som tenderede mere og mere henimod de mægtige Underskud, som endelig manifesterede sig paa Statsregnskabet for 1920—21, ikke forøgede Skatter til Dækning af Under-